

Tre naboer går sammen!

Finn Borre, Kurt Olsen og Henrik Kristensen

Pungmejse – ikke en mejse

Pungmejsen er ikke en mejse, men tilhører pungmejsefamilien, som har sit navn efter sine store, kunstfærdige reder, der i sin form ligner en gammeldags snørepung.

Den lever fortrinsvis i morænelandskaber, med tilgroede moser og lavvandede søer med rørsump og findes derfor mest i Østjylland og på øerne.

Reden bygges af frøuld fra pil, dunhammer og tagrør, der holdes sammen af dyrehår og plantefibre.

Reden hænger i de yderste pile- eller birkekviste i moser, gerne over åbent vand.

Pungmejsen har bredt sig vestpå i Europa over flere omgange, og første gang den kom til Danmark, var i 1964.

Senere invasionsbølger har betydet, at den er blevet mere almindelig og i dag er der ca. 150 ynglepar i Danmark. Arten er rødlistet som "Sjælden".

Miljøeffekt

Projektet fjerner mange tons kvælstof pr. år.

Projektet reducerer fosforbelastningen p.g.a. sødannelserne.

Projektet reducerer okkerudledningen p.g.a. vandstandshævningen.

Projektet bidrager til at forbedre vandkvalitet.

Projektet genskaber de hydrologiske forhold inden afvandingen.

Projektet bidrager til langsiget CO2 binding gennem skovopbygning.

Projektet er opbygget som naturskove ud fra pollenanalyser/plantesamfundslister.

Eng og overdrev baseres på naturlig fremspiret vegetation.

3 naboer om ét stort naturprojekt på 75 ha.

Da den første nabo havde besluttet sig, hørte den næste nabo om projektet og så kom den tredje nabo til - og så var de 3 naboer med til sammen 75 ha. Marker og juletræskulturer skulle fremover være løvskove, skovsavanner, sletter, moser, enge og søer.

Ejendommene ligger i det midtsjællandske, kuperede morænelandskab med masser af muligheder for moser og søer, og for at genskabe nogle af de tidligere små vandløb.

De naturfattige juletræskulturer skal erstattes af ny kvalitetsnatur og markernes drift ligeså. Resultatet er blevet et stort sammenhængende naturprojekt med 18 vådområder med vandspejl, en slugt som omdannes til mose/engareal, og et større engareal mod vest. Der bliver i alt ca. 40 ha. nye løvskove, vekslede fra sumpskove til tørre egeskove og tørre bakker med egeskovslunde i mosaik med overdrevsvegetation. Ind mellem dette, - nye engdrag i de våde områder og nye overdrev på de varme og tørre arealer.

Pungmejsen og skovsneppe er særligt krævende arter, som kan få nye levesteder her. Lokalt er oplagt, til den en stor bestand af grågæs, gråænder, skeænder, troldeænder, lille og gråstrubet lappedykker og selvfølgelig blishøns, rørhøns og knopsvaner.

Alle 3 ejendomme kommer til at ligge som oaser inde i dette store ny naturområde og hver især har de 3 naboer udsigtskorridorer ud i naturen, som så også kan opleves inde fra beboelserne.

Fællesprojektet giver større muligheder for at kombinere tilbageholdelse af vand, og dermed dannelse af nye vådområder. Desuden forholder det sig sådan, at hvis et naturområde fordobles i størrelse, så 4-dobles det naturlige liv, fordi mere pladskrævende arter også får mulighed for at flytte ind.

Så det gode naboskab kommer alle til gode.

Canadagås – efterkommer af udsatte fugle

Canadagåsen er oprindelig hjemmehørende i Nordamerika og hele den europæiske bestand er efterkommer af indførte og udsatte fugle.

Alene i Sverige er der 5-10.000 par, som er resultatet af udsætningsprojekter. Arten yngler typisk i ferskvandssøer, hvor reden anlægges på en mindre holm. Den danske bestand er på 25-50 par, hvoraf en del findes på midtsjælland. Om vinteren raster op til 23.000 canadagæs i Danmark.

Rådyr – flest i løvskoven

Der nedlægges i dag over 100.000 rådyr i Danmark, hvilket svarer til 15-18.000 menneskers årlige kødforbrug. I en ny rapport fra DMU fastslås det, at råvildtbestanden er tættest, hvor der er flest løvskove og lavest, hvor nåleskovene dominerer. Konklusionen er, at føde er vigtigere end muligheder for skjulesteder. Rådyret, som vi kender det i dag har eksisteret i 3 millioner år og er genindvandret efter sidste istid for ca. 8.000 år siden.

Skovsneppe – en polygam fugl

Tag ud i skoven i skumringen en lun forårsaften og hør skovsnepens territoriesang.

Hannen overflyver store områder, mens han udstøder en knortende lyd, efterfulgt af et højt gennemtrængende "pist". Når han finder en hun, parrer han sig med hende og flyver videre til den næste.

Skovsneppe lever fortrinsvis i større skove med fugtige lavninger, tilgroede moser eller partier med rørsump. Typisk i ege-, elle- eller birkeskove.

Der findes mellem 1.500 - 2.000 skovsneppepar i Danmark.

Natureffekt

Projektet øger den biologiske mangfoldighed i særlig høj grad, på grund af oprindelighed og stor variation.

Projektet er ikke opbygget over, men begunstiger i særlig grad den "rødlistede" art pungmejsen.

Projektet genskaber truede naturtyper som enge og overdrev.

Projektets drift optimeres på naturlige biosystemer fra fortiden, dvs. efterligning af de store græsæderes færden og en del naturlig forfald i skovsystemerne.

Økonomi

Det samlede markareal udgør i dag ca. 45 ha. Resten er i dag skove, hegn, veje mm.

Projektet omfatter alle udgifter fra projektering til aflevering af færdigt projekt incl. vedligehold i 3 år.

Samlet projektpris efter fradrag af støtte: 179.200 kr.

Indtægt ved bytte af betalingsrettigheder: 63.000 kr.

Samlede anlægsudgifter: 116.200 kr.

Løbende arealindtægt fremover: 158.200 kr. pr. år.

Udgifterne er fradragsberettigede og indtægterne er skattepligtige.